

Zorgt de nieuwe regering voor een aantrekkelijk en sociaal statuut, of wordt het mes van de voormalige vivaldi kopstukken verder in de rug geduwd van de politieambtenaren (en de andere zware beroepen)?

Met heel veel aandacht hebben we de “supernota” van de huidige regeringsonderhandeling gelezen en punt per punt geanalyseerd. Waar de discussie de laatste weken blijkbaar vooral werd gevoerd rond het al dan niet invoeren van een meerwaardebelasting, en dit eveneens uitgebreid in de media werd gebracht, blijkt uit de nota dat er heel wat onderwerpen aan bod komen die minder ver van het bed zijn van de werkende middenklasse (waar de politieambtenaren deel van uitmaken).

1. Pensioenleeftijd

1.1. Afschaffen vervroegde uittreding

Uit de tekst blijkt dat m.b.t. alle systemen van vervroegde uittreding – zowel in de private als in de publieke sector – de nieuwe instroom stopt vanaf de datum van het regeerakkoord (behalve voor diegenen die reeds in deze systemen zitten). Dit betekent concreet, dat dit voorstel de zogenaamde harmonisatie “realiseert” door simpelweg alle systemen af te schaffen (denk daarbij aan o.a. zware beroepen zoals cipers, brandweerlieden, verpleegkundigen, enz...).

1.2. Zwaar beroep

Het valt op dat geen enkele partij – tot op heden – het dossier van de zware beroepen concreet ter sprake brengt. Het komt zelfs niet ter sprake in de bewuste nota. Dit niettegenstaande er wel degelijk specialisten ter zake aan de tafel zitten. Net voor de verkiezingen werd er nochtans geopperd dat o.a. de job van politieambtenaar diende erkend te worden als zwaar beroep, binnen het grotere kader van een pensioenhervorming. In de nota staat heel veel over de pensioenhervorming, alsook het afschaffen van de bestaande systemen, maar naar een specifieke regeling voor de zware beroepen is het ver zoeken.

1.2.1. Verhogingscoëfficiënt

Ter herinnering, tijdens de Zweedse regering werd een systeem uitgewerkt waarbij er d.m.v. vier objectieve criteria beslist zou worden of men een zwaar beroep uitoefende.

1. fysiek belastend werk
2. belastende werkorganisatie
3. verhoogde veiligheidsrisico's
4. mentale of emotionele belasting

Wij vragen met aandrang aan de formateur en de regeringsonderhandelaars om het reeds onderhandelde dossier van de zware beroepen terug op de tafel te brengen en een verhogingscoëfficiënt toe te kennen van 1.05 per criterium.

De berekening van het aantal loopbaanjaren wordt dan als volgt berekend:

- 1 criterium: effectief gewerkte jaren x 1,05.
- 2 criteria: effectief gewerkte jaren x 1,10.
- 3 of 4 criteria: effectief gewerkte jaren x 1,15.

1.2.2. Verworven en/of opgebouwde rechten

De huidige voorgestelde regeling, opgenomen in de nota, voorziet een verhogingscoëfficiënt van 1.05 voor actieve diensten, operationeel kader van de brandweer en de politie voor werkelijk gepresteerde diensten. Dit betekent een status-quo, in een systeem die reeds een minieme vrijwaring was van het reeds afgebouwde en afgeschafte systeem, in afwachting van een nieuwe geharmoniseerde regeling.

De reeds opgebouwde rechten (aan de eerdere coëfficiënt 2 en 1.5) worden zomaar uitgewist.

Dit voorstel is uiteraard onvoldoende om te kunnen stellen dat men enerzijds rekening houdt met de zware beroepen op zich, en anderzijds zich houdt aan de beloftes voor alle zware beroepen.

2. Pensioenbedrag

2.1. Berekening

Uit de nota blijkt dat men de huidige berekening van het pensioenbedrag voor ambtenaren, geleidelijk wil laten uitdoven door de berekening vanaf 1 januari 2025 te baseren op het loon van de laatste 20 jaar.

Maar hou u vast ... **het voorstel gaat nog een stuk verder** door te stellen dat men vanaf 2026 deze referentieperiode elk jaar met een jaar verhoogd wordt tot 40 jaar vanaf 2045. Dit **betekent een verlies van ettelijke honderden euro's per maand!** We hebben aan onze expert gevraagd om voor alle graden een simulatie te maken (voor een klassieke carrière).

2.2. Tweede pijler

Omdat men zich vermoedelijk bewust is van de impact van het voorgaande, en de unfaire behandelingen van “hun” ambtenaren, zou men de gunstige maximale 75% vervangingsratio in het wettelijk pensioen voor statutaire ambtenaren behouden, ... dit als “compensatie voor het feit dat ze geen aanspraak kunnen maken op een aanvullend pensioen (2e pijler).

Alsof deze berekening een werkelijke compensatie betreft voor een 2de pijler, zoals een groepsverzekering waar de bedragen toch aanzienlijk hoger liggen.

Bovendien kunnen de (meeste) ambtenaren ook helemaal geen gebruik maken van andere voordelen (leasingvoertuig, tankkaart, cafetariaplan – die naam waardig -, enz...).

Als men enerzijds de “ongelijke berekening” van de pensioenen van de (gewone) ambtenaar er uit licht om de ongelijkheid te benadrukken aan de publieke opinie, dan dient men wel zo fair te zijn om ook andere ongelijkheden te harmoniseren zodat de (politie) ambtenaren ook kunnen gebruik maken van dergelijke voordelen in natura, wil men nog spreken over een aantrekkelijk statuut.

Eén van de onderhandelaars noemde de voorgestelde tekst : ‘ niet evenwichtig en niet sociaal’... Dit is het minste wat men ervan kan zeggen.

Wij vatten het zo samen : **Niet fair**. En zeker naar de politieambtenaren toe die dagdagelijks hun leven riskeren om de veiligheid van de burgers te waarborgen.

Op zijn minst zou men een respect kunnen hebben voor de verworven rechten, en al zeker voor de reeds opgebouwde rechten.

2.3. Wat met de reeds gepensioneerden?

De vorige regering heeft reeds de perequatie afgeschaft. Maar daar blijft het niet bij.

Ook aan de reeds gepensioneerde ambtenaren hun pensioen zou men zitten.

De voorgestelde tekst stelt dat ‘de indexering van de ambtenarenpensioenen tijdelijk zou beperkt worden tot de bovengrens in het werknemerspensioen’. M.a.w. een “stand-still”.

3. Andere maatregelen die een impact hebben

Zo zouden, opnieuw, de accijnzen van benzine en diesel worden opgetrokken. “werken moet meer lonen”... Maar dan niet voor de politieambtenaren en andere werknemers, die dagdagelijks verre verplaatsingen maken naar de hoofdstad, en die niet de luxe hebben om zich te kunnen verplaatsen met het openbaar vervoer wegens de onregelmatige prestaties in ploegenstelsel.

Nu is het reeds zeer moeilijk om politieambtenaren te vinden die naar de grootsteden willen gaan werken. Zelfs in de Vlaamse rand zijn de tekorten niet meer te overzien. Of gaat men hier ook “harmoniseren” door aan alle politieambtenaren een tankkaart te geven om hun woon-werk verplaatsingen te financieren ?

Ook nachtarbeid zou voortaan starten vanaf 24:00 hr, de minimale arbeidsduur zou afgeschaft worden, een ‘annualisering’ (‘accordeon’ uurroosters genaamd) van de uurroosters worden mogelijk (Lees : referentieperiodes op jaarbasis). Het systeem van de ziektedagen zou worden afgeschaft en de indexverhogingen zouden op een vast tijdstip worden uitbetaald (i.p.v. twee maand na iedere indexverhoging).

4. Conclusie

Het valt op dat de middenklasse en vooral de ambtenaren opnieuw het kind van de rekening zullen worden. Zelfs met **verworven en reeds opgebouwde rechten** wordt geen rekening gehouden, laat staan dat het statuut aantrekkelijk wordt naar de toekomst toe (wil men nog voldoende mensen kunnen aantrekken om de nodige dienstverlening – die naam waardig - te kunnen garanderen naar de bevolking toe).

Eerdere studies wezen uit dat het beroep van politieambtenaar wel degelijk moet aanschouwd worden als een **zwaar beroep en gevaarlijk beroep**, waarbij de onregelmatige prestaties gecombineerd met de fysieke en vooral de psychosociale belasting zorgt voor gezondheidsproblemen en een kortere levensverwachting.

De huidige voorstellen houden met deze criteria geen enkele rekening met dergelijke objectieve vaststellingen en criteria.

Het zou goed zijn, om vooraleer men dergelijke voorstellen doet, men enerzijds appels met appels vergelijkt, en anderzijds wetenschappelijk onderbouwde studies zou bestellen, teneinde pas op basis van volledige objectieve gegevens dergelijke ingrijpende maatregelen voor te stellen.

We kunnen ons niet van de indruk ontdoen dat men zeer subjectief tewerk gaat, geen rekening houdt met eerdere beloftes en opgebouwde rechten, maar tevens zeer populistisch de publieke opinie beïnvloedt door bijvoorbeeld te stellen dat men enkel zou raken aan de allerhoogste ambtenarenpensioenen.

Tevens kunnen we ons niet van de indruk ontdoen, dat men opnieuw de gemiddelde leeftijd van het pensioen omhoog wil trekken door mensen die reeds een volledige loopbaan hebben gewerkt (en reeds ver boven dit gemiddelde uitsteken), nog wat langer te doen werken. Het is uiteraard gemakkelijker om de reeds actieve werkende (midden) klasse nog wat verder uit te persen, dan de niet actieven werkelijk te activeren (zodat het gemiddelde op een meer rechtvaardige manier omhoog wordt getrokken. De ambtenaren en middenklasse zijn alweer een gemakkelijk slachtoffer.

Dat politici uiteraard amper ter sprake komen, laat staan dat men daar gaat raken aan de verworven rechten, is misschien een detail.

Wij hebben een déjà vu gevoel, naar analogie met het NAVAP verhaal, waarbij het bijzonder stil blijft bij de partijen die de politieambtenaren horen te verdedigen, alsook bij de zogenaamde sociale partijen die opkomen voor de verworven rechten en de zware beroepen. Bovendien geeft men, wanneer men op zeer specifieke vlakken (en andere dan zeer vaag ...) de tekst zeer scherp stelt en overdetailleert, geen enkele ruimte meer aan de toekomstige Minister van Binnenlandse zaken (maar ook andere voogdijministers van zware beroepen, zoals cipers, verpleegkundigen, brandweerlieden, luchtverkeersleiders enz...) om een deftig statuut uit te werken en te onderhandelen.

Wij vragen aan de onderhandelaars een nieuwe rubriek in de nota, die voorziet in een goed, sociaal en aantrekkelijk statuut voor de politieambtenaren (en de andere zware beroepen).

Vincent Gilles
Voorzitter VSOA Politie

Vincent Houssin
Ondervoorzitter VSOA Politie

